

Briuselis, 2020 m. gruodžio 17 d.
(OR. en)

14168/20

ENV 821
FIN 972
AGRI 483
PESTICIDE 51
PHYTOSAN 34

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2020 m. gruodžio 17 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 13677/2020 + ADD1 REV1

Dalykas: Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 15/2020 „Laukinių
apdulkinčiųjų apsauga Europos Sąjungoje – Komisijos iniciatyvos nebuvo
vaisingos“
– Tarybos išvados

Delegacijoms priede pateikiamos 2020 m. gruodžio 17 d. 3782-ame posėdyje Tarybos patvirtintos
išvados pirmiau nurodyta tema.

**Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 15/2020 „Laukinių apdulkintojų apsauga
Europos Sąjungoje – Komisijos iniciatyvos nebuvo vaisingos“**

– Tarybos išvados –

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA

PRIMINDAMA

- Tarybos išvadas dėl Audito Rūmų parengtų specialiųjų ataskaitų nagrinėjimo gerinimo atsižvelgiant į biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą¹;
 - priemonės, kurių Europos Komisija jau ėmėsi apdulkintojams išsaugoti, visų pirma ES iniciatyvą dėl apdulkintojų², kurioje išdėstyti strateginiai tikslai ir veiksmai tam, kad ES apdulkintojų populiacija nemažėtų;
 - Tarybos išvadas dėl 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijos³ ir strategijos „Nuo ūkio iki stalo“⁴; PABRĖŽDAMA, kad šios strategijos yra svarbios norint apsaugoti apdulkintojus:
1. PALANKIAI VERTINA Europos Audito Rūmų (toliau – Audito Rūmai) specialiąją ataskaitą Nr. 15/2020 „Laukinių apdulkintojų apsauga Europos Sąjungoje – Komisijos iniciatyvos nebuvo vaisingos“ ir PRITARIA jos išvadoms dėl poreikio stiprinti apdulkintojų išsaugojimo ES sistemą ir politiką;

¹ Dok. 7515/00 + COR 1.

² Dok. 9744/18 - COM(2018) 395.

³ Dok. 12210/20.

⁴ Dok. 12099/20.

2. AKCENTUOJA gyvybiškai svarbų apdulkintojų vaidmenį užtikrinant sveikas ekosistemas bei apsirūpinimo maistu saugumą ir būtinybę apgręžti jų nykimo procesą; PRIPAŽIŠTA, be kita ko, atsižvelgdama į augantį visuomenės susirūpinimą dėl to, kad laukinių apdulkintojų populiacija mažėja, Audito Rūmų pastebėjimą, kad reikia skubiai imtis veiksmų siekiant apgręžti stebimas tendencijas šalinant pagrindinius jas lemiančius veiksnius, kaip nustatyta Tarpvyriausybiniame moksliniame ir politiniame biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platformoje skelbiamoje Apdulkinimo ir maisto gamybos vertinimo ataskaitoje (IPBES ataskaitoje dėl apdulkintojų);
3. PABRĖŽIA, kad reikės aktyviai bendradarbiauti ir tinkamai naudoti išteklius siekiant užtikrinti įvairių politikos priemonių ir įrankių, kurie turi įtakos laukinių apdulkintojų apsaugai, pavyzdžiui, ES žaliuoju kursu ir jo 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijos ir strategijos „Nuo ūkio iki stalo“, teisės aktų dėl pesticidų ir bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP), darną;
4. PRITARIA Audito Rūmų pasiūlymui naudoti tikslingas finansavimo priemones, pavyzdžiui, programą LIFE, siekiant išsaugoti laukinius apdulkintojus ir pagerinti jų buveines tiek „Natūra 2020“ teritorijose, tiek už jų ribų; ir DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad, siekiant suprasti biologinę įvairovę ir įvertinti jos būklę, kovoti su biologinės įvairovės nykimu, išlaikyti gerą ekosistemų būklę ir jas atkurti, reikės didelių viešųjų ir privačiųjų investicijų nacionaliniu ir Europos lygmenimis;

Įvertinti konkrečių priemonių, skirtų laukiniams apdulkintojams, poreikį

5. PALANKIAI VERTINA Audito Rūmų rekomendaciją įvertinti papildomų veiksmų, kurių nėra numatyta dabartinėje ES iniciatyvoje dėl apdulkintojų ir kuriais būtų šalinami apdulkintojų nykimą lemiantys veiksniai, poreikį; šiuo atžvilgiu PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą iki 2020 m. pabaigos imtis ES iniciatyvos dėl apdulkintojų peržiūros ir tuo pagrindu 2021 m. apsvarstyti tolesnius veiksmus dėl apdulkintojų;

6. PRIPAŽŪSTA, kad siekiant veiksmingai stebėti ir vertinti apdulkintojų populiacijos būklę ir tendencijas, apdulkintojų nykimą lemiančių pagrindinių veiksnių ir atitinkamos ES politikos poveikį, taip pat Buveinių direktyvoje numatytų išsaugojimo ir atkūrimo veiksnių poveikį apdulkintojų rūšims, reikia ES masto valdymo ir stebėsenos sistemos; šiuo atžvilgiu RAGINA Komisiją, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, kuo greičiau nustatyti tokią sistemą ir apibrėžti išsamius tikslus ir rodiklius, susijusius su 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijoje nustatytu pagrindiniu įsipareigojimu – apgręžti apdulkintojų populiacijos mažėjimo tendenciją;
7. PABRĖŽIA, kad svarbu gauti trūkstančių žinių sustiprinus mokslinius tyrimus, be kita ko, ES lygmeniu, susijusius su apdulkintojų ir jų buveinių dabartine būkle, taip pat su jų nykimą lemiančiais veiksniais, siekiant padėti parengti veiksmingas priemones šioms problemoms spręsti; šiuo atžvilgiu ATKREIPIA DĖMESĮ į IPBES ataskaitą dėl apdulkintojų; PABRĖŽIA, kad reikia atnaujinti Europos raudonąją knygą gresiančių išnykti ES apdulkintojų rūšių atžvilgiu;

Geriau integruoti laukinių apdulkintojų apsaugos veiksmus į ES politikos priemones, skirtas biologinės įvairovės išsaugojimui ir žemės ūkiui

8. SUTINKA su Audito Rūmų rekomendacija, kad laukinių apdulkintojų apsaugos veiksmus reikėtų geriau integruoti į „Natura 2000“ teritorijų valdymui skirtas strateginio planavimo priemones; RAGINA valstybes nares į jų daugiametes prioritetinių veiksnių programas (PVP) įtraukti į apdulkintojus ir jų buveines orientuotas priemones; PAŽYMI, kad vertinant šias priemones reikėtų atsižvelgti į kiekvienos teritorijos biologines ir geografines savybes ir į kitus rūšių bei buveinių išsaugojimo tikslus; toliau RAGINA valstybes nares priemones dėl apdulkintojų įtraukti į jų nacionalines biologinės įvairovės strategijas ir veiksnių planus;

9. PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą įgyvendinant BŽŪP po 2020 m. atsižvelgti į ES iniciatyvos dėl apdulkintojų peržiūros rezultatus;
10. PAŽYMI, kad pasiūlymuose dėl BŽŪP po 2020 m. numatomi atitinkami intervenciniai veiksmai naudojant sąlygiškumą, ekologines schemas ir agrarinės aplinkosaugos klimato priemonės, tikintis, kad jie turės teigiamą poveikį laukiniams apdulkintojams; ir RAGINA valstybes nares ir Komisiją užtikrinti priemonių, kurios turi teigiamą poveikį apdulkintojams, integravimą į BŽŪP strateginius planus;

Gerinti laukinių apdulkintojų apsaugą pesticidų rizikos vertinimo procese

11. SUTINKA su Audito Rūmais, kad reikalinga geresnė laukinių apdulkintojų apsauga pesticidų rizikos vertinimo procese ir pesticidų naudojimo etape; PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą parengti geresnius suderintus rizikos rodiklius, kurie aiškiau atspindėtų augalų apsaugos produktų naudojimo riziką ir poveikį žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai;
12. PRITARIA Audito Rūmų rekomendacijai parengti veikslių planą dėl mokslu pagrįstų bandymų metodų ir laukinių apdulkintojų apsaugos konkrečių tikslų nustatymo; RAGINA valstybes nares toliau remti pesticidų bandymo metodų rengimą, daugiausia dėmesio skiriant laukiniams apdulkintojams, įskaitant pokyčius tarptautiniu lygmeniu (pvz., EBPO, FAO); PRIPAŽŪSTA, kad dabartiniai metodai yra daugiausia sutelkti į valdomas namines bites ir kamanes; ir PABRĖŽIA, kad šiuo atžvilgiu reikėtų geriau atsižvelgti į laukinių bičių rūšis ir kitus apdulkintojus;

13. RAGINA Europos maisto saugos tarnybą (EFSA) ir Komisiją nustatyti konkrečius laukinių bičių apsaugos tikslus per vykstančią gairių dokumento dėl bičių peržiūrą, o konkrečius kitų apdulkintojų apsaugos tikslus – konkrečių apsaugos tikslų nustatymo metodikos rengimo projekte, skirtame pesticidų keliamos rizikos aplinkai vertinimui; ir RAGINA Komisiją ir valstybes nares papildyti laukinių apdulkintojų apsaugos tikslus vienoduose augalų apsaugos produktų vertinimo ir registravimo principuose ir integruoti laukinių apdulkintojų apsaugos tikslus į biocidų vertinimo procesą; šiuo atžvilgiu SUTINKA su Audito Rūmų rekomendacija, kad EFSA turėtų peržiūrėti 2013 m. gairių dokumentą dėl augalų apsaugos produktų bitėms keliamos rizikos vertinimo⁵; PABRĖŽIA, kad vykdant 2013 m. gairių dokumento peržiūrą reikėtų išlaikyti valdomų ir laukinių bičių aukšto lygio apsaugą;
14. PRITARIA Audito Rūmų požiūriui, kad skubūs leidimai turi būti visada tinkamai pagrįsti, kad atspindėtų atskirų leidimų poreikį, ir turėtų apimti konkrečią informaciją apie vykdomą veiklą, siekiant surasti alternatyvių sprendimų;
15. RAGINA valstybes nares ir Komisiją toliau remti platesnį integruotosios kenkėjų kontrolės taikymą, pirmenybę teikiant ne pesticidų naudojimui, o necheminiams kenkėjų kontrolės būdams ir metodams, prioritetą teikiant mažos rizikos pesticidams, kurie daro mažesnę poveikį laukiniams apdulkintojams; PABRĖŽIA, kad šiuo atžvilgiu parama moksliniams tyrimams taip pat reikalinga; ir ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad Europos ūkininkams svarbu turėti tokių sprendimų, o tinkamas jų naudojimas turėtų būti skatinamas tiek žemės ūkio, tiek aplinkos labui.

⁵ https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3295?utm_source=rss&utm_medium=rss.